

PraLin

Praktiskt likabehandlingsarbete
i förskolan

Normkritik i praktiken

(för att närma oss en tryggare förskola,
fri från kränkningar, trakasserier och
diskriminering)

PraLin

praktiskt (normkritiskt) likabehandlingsarbete i förskolan

- Treårigt projekt
- Diskrimineringsbyrån Uppsala (DU)
- Finansierat av Allmänna arvsfonden

Diskrimineringsbyrån Uppsala

- En av 15 antidiskrimineringsbyråer i Sverige
- DU erbjuder:
 - 1) Råd, medling och stöd i diskrimineringsärenden
 - 2) Opinionsbildning mot diskriminering
 - 3) Information och utbildning

Tryggare rum

Gruppkontrakt

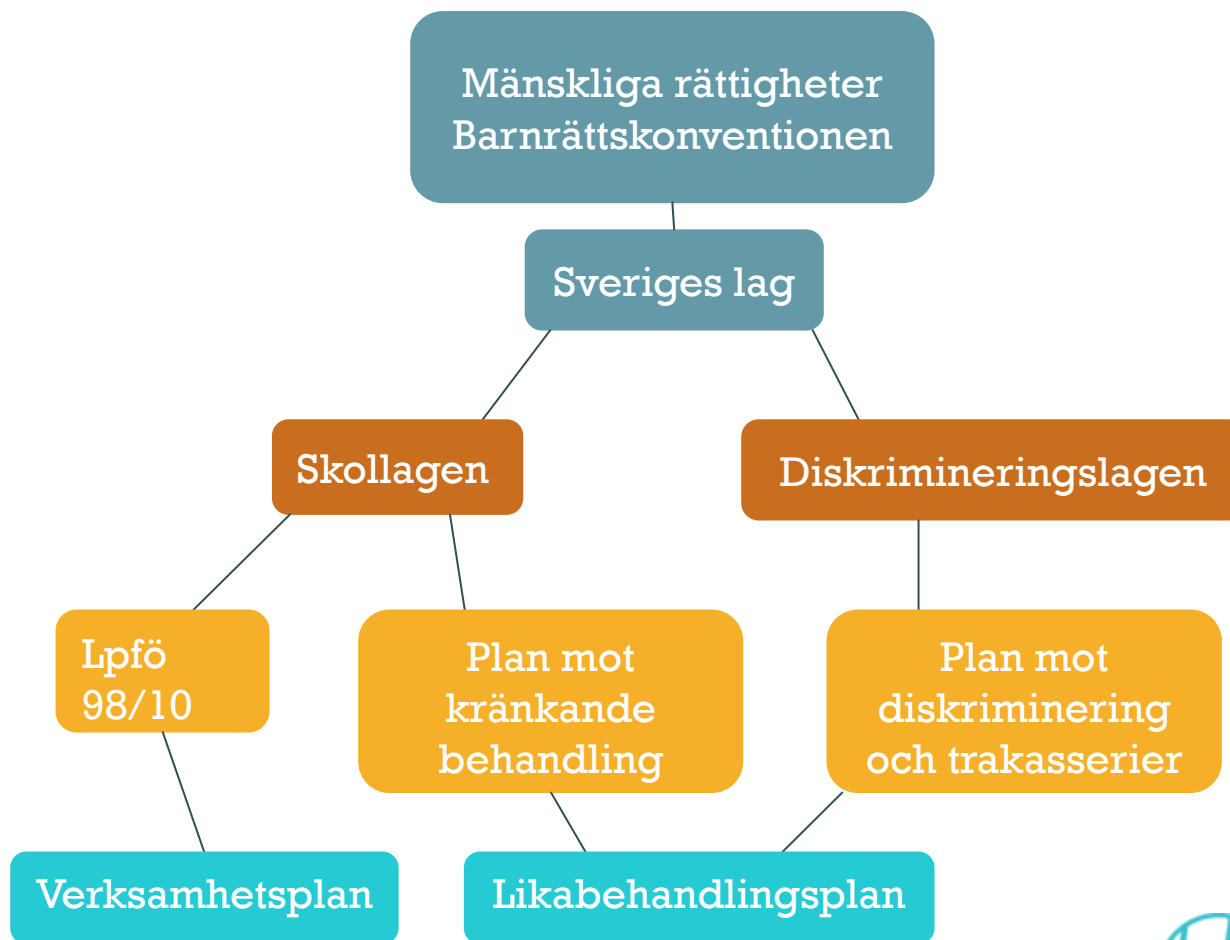
- Alla får komma till tals
- Vi kan tycka olika
- Våga tänka ihop
- Inspirera varandra till självkritik
- Tolka välvilligt
- Våga utmana varandra
- Alla finns i rummet
- Elliot får avgränsa

Bikupor

Likabehandlingsuppdraget

Förskolans likabehandlingsuppdrag

Diskrimineringslagen

```
graph TD; A[Diskrimineringslagen] --> B[Diskrimineringsförbud - skydd mot diskriminering och trakasserier]; A --> C[Likabehandlingsuppdrag - förbyggande och främjande arbete];
```

Diskrimineringsförbud -
skydd mot diskriminering
och trakasserier

Likabehandlingsuppdrag -
förbyggande och främjande
arbete

Likabehandlingsarbetets tre delar

Likabehandlingsarbetet

åtgärda

Likabehandlingsarbetet

åtgärda

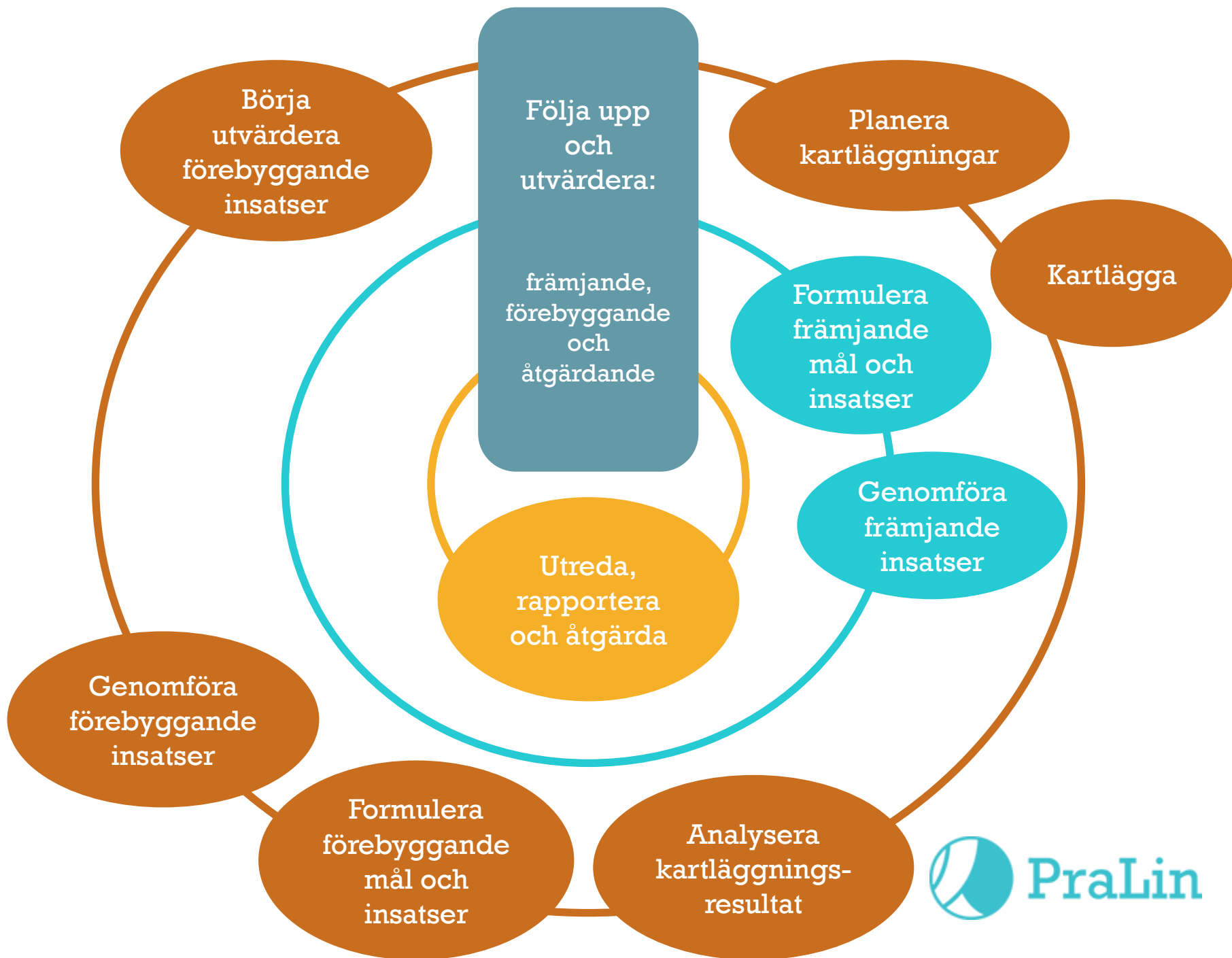
främja

Likabehandlingsarbetet

åtgärda

främja

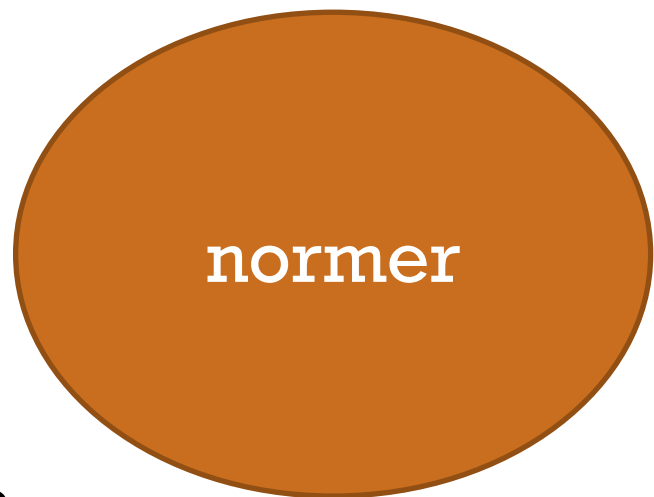
förebygga

Försutsättningar för likabehandlingsarbetet

- Process- och handledning för hela personalen i arbetsvardagen
- Integrerar likabehandlingsarbetet med metoder som redan finns i förskolan
- Inkludera barns närstående vuxna
- Öka barns delaktighet i likabehandlingsarbetet
- Intersektionella normkritiska perspektiv och fokus på alla diskrimineringsgrunder
- *Tid och resurser – en drivande ledning!*

Normkritiska perspektiv

nödvändiga

ordning

föreställningar

gemenskap

ramar

regler

trygghet

förväntningar

normer

gränser

trakasserier

begränsande

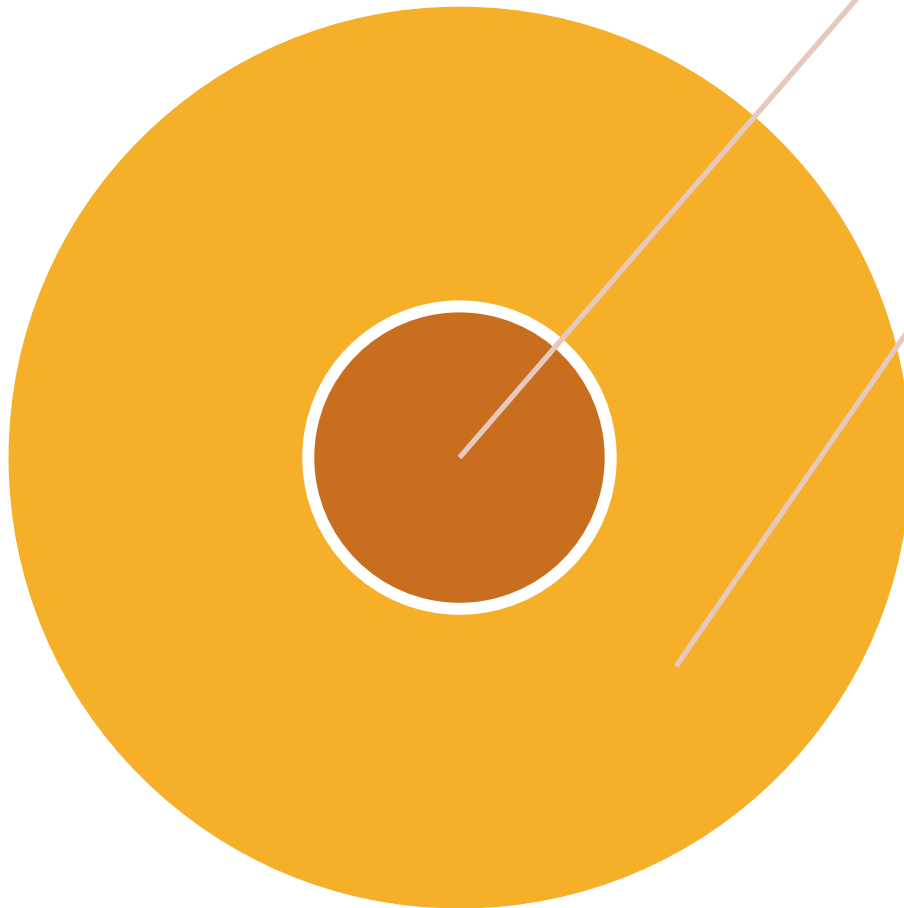
osynliga

förtryck

omedvetna

diskriminerande

Normens konsekvenser

Den som följer normen:

Kan få fördelar, privilegier och makt

Den som bryter normen:

Kan bli osynliggjord, utan fördelar / makt och bli bestraffad

Alla skapas av OCH skapar normer

Diskrimineringsgrund

- Etnisk tillhörighet
- Funktionsnedsättning
- Kön
- Normbrytande könsidentitet eller könsuttryck
- Religion eller annan trosuppfattning
- Sexuell läggning
- Ålder

Norner

- Vithetsnorm, Svenskhetsnorm
- Funktionalitetsnorm
- Maskulinitetsnorm
- Tvåkönsnorm, Cisnorm
- Sekulär kristen norm
- Heteronorm
- Vuxennorm

Diskrimineringsgrund

- Etnisk tillhörighet
- Funktionsnedsättning
- Kön
- Normbrytande könsidentitet eller könsuttryck
- Religion eller annan trosuppfattning
- Sexuell läggning
- Ålder

Norner

- Vithetsnorm, Svenskhetsnorm
- Funktionalitetsnorm
- Maskulinitetsnorm
- Cisnorm, Tvåkönsnorm
- Sekulär kristen norm
- Heteronorm
- Vuxennorm

Strukturellt förtryck

- Rasism
- Cripförakt, Funkofobi
- Sexism
- Transfobi
- Islamofobi, Antisemitism
- Homofobi, Bifobi
- Ungförtryck, Ålderism

- Att bota en fördom eller undersöka en föreställning?
- Misstagens pedagogik!
- Se förväntningarna - och börja busa!

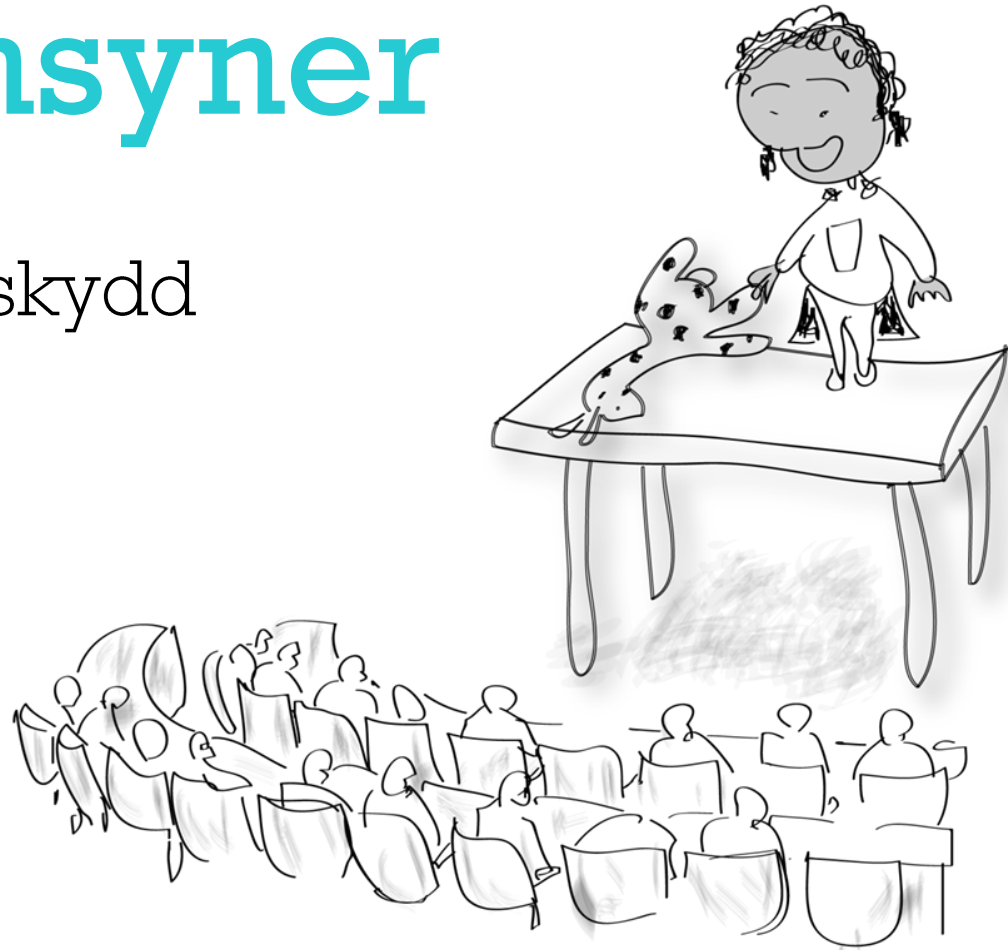
Barns delaktighet

För små för att förstå?

Barnsyner

- Barnet i behov av skydd
- Det onda barnet
- Human becoming
- Det gåtfulla folket
- Det kompetenta barnet

Kränkande behandling

Reflektera i bikupor

5 minuter

- Hur känns det i din kropp när du känner dig kränkt?
- Hur brukar du uttrycka att du känner dig kränkt?
- Hur kan uttrycka barn att de känner sig kränkta?

Reflektera i bikupor

10 min

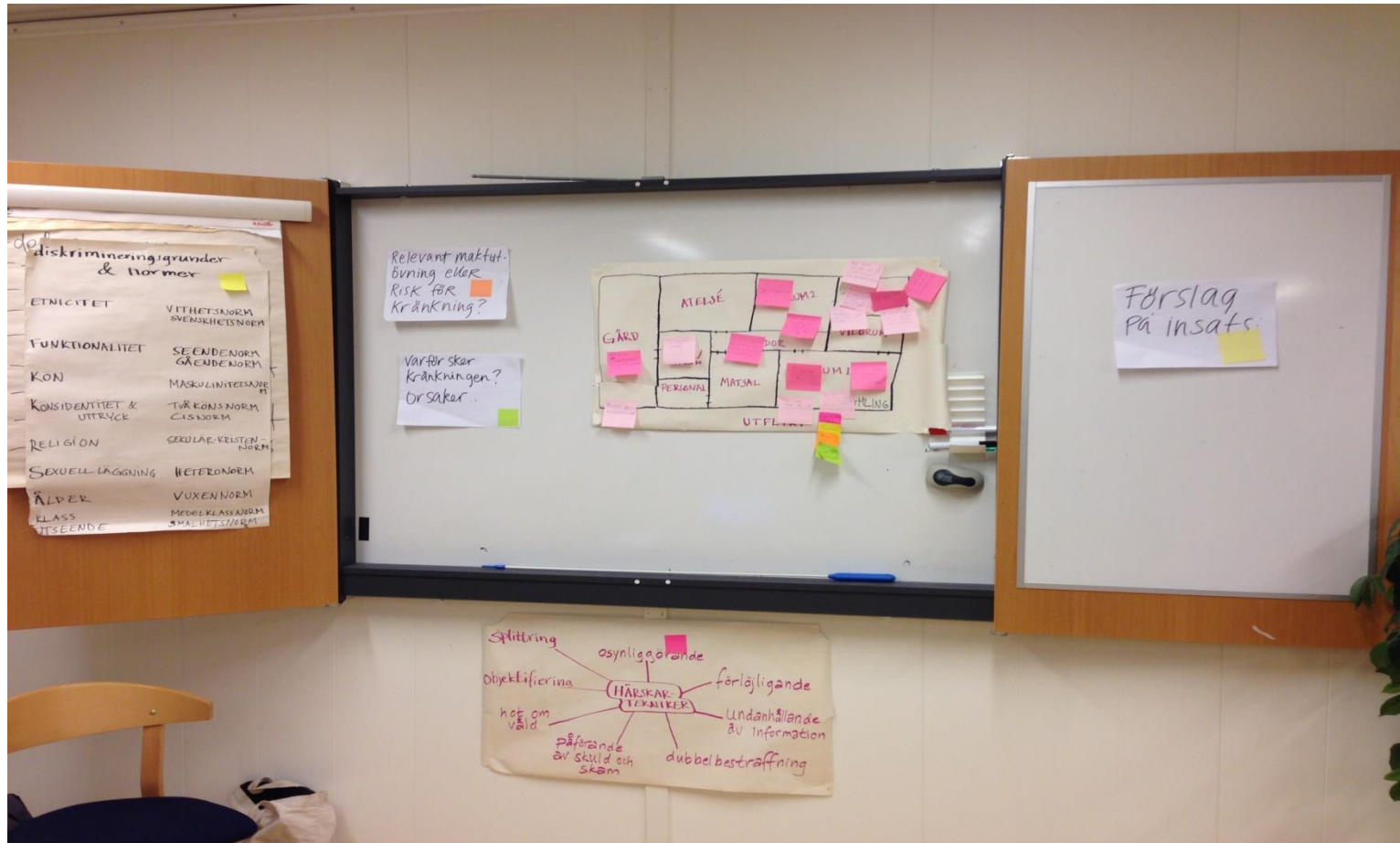
Är det kränkande att i förskolan...

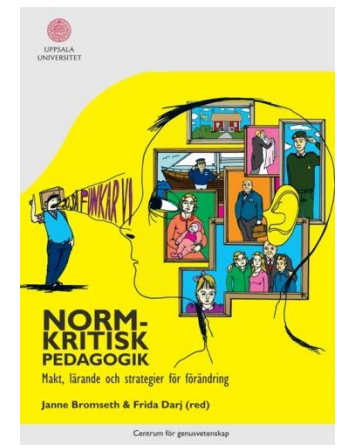
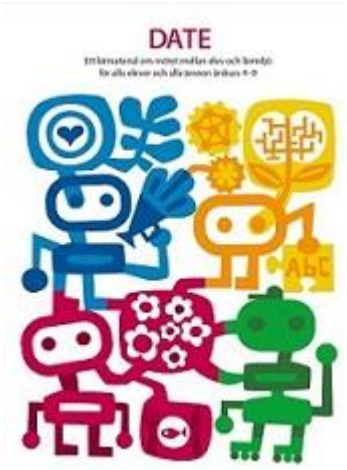
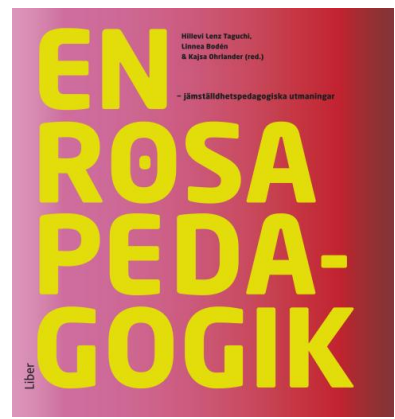
- se barn knuffa varandra och hålla sand i håret utan att ingripa?
- sätta ett barn ensam på en bänk i ett annat rum för att det protesterar, gråter och skriker vid matbordet?
- klä på ett barn ytterkläderna och lyfta ut barnet på gården mot dess vilja?
- skratta och säga "Sluta bete dig som en bäbis" till ett barn som protesterar och skriker.

Huset upplägg

- Intervjua barn
- Kartlägga förekomst av kränkningar och trakasserier
- Reflektera kring kränkningar
- Introducera verktyg för att analysera
- Samla konkreta exempel
- Analysera ett exempel tillsammans
- Använda verktyget på egen hand

Huset

Tack!

Anna Stendin

Elliot Edberg

Ida Gulbrandsen

pralin@diskrimineringsbyran.se

018-147020